

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Ügyiratszám: NAIH-2607-2/2012/V.

A Balatoni Hajózási Zrt. által kötött telekeladási szerződés nyilvánossága

[...] részére

Tisztelt [...]!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz érkezett beadványában a Balatoni Hajózási Zrt. által kötött telekeladási szerződés nyilvánosságával kapcsolatban kér állásfoglalást a 2012. január 1-jétől hatályos új törvények fényében. Különösen az érdekelné, hogy az ingatlan milyen áron kelt el, és hogy valóban a legmagasabb ajánlatot tevő versenyző nyert-e. Az ügyben az alábbi tájékoztatást adom:

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) értelmében *közérdekű adat*: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

A fentiekben túlmenően az Infotv. *közérdekből nyilvános adatnak minősíti* a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adatot, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Magyarország alaptörvénye 38. cikkének (1) bekezdése értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon, míg 39. cikke a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, a közpénzekre és a nemzeti vagyongra vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte:

„(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyongra vonatkozó adatok közérdekű adatok.”

A nemzeti vagyongról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 1. §-ának (2) bekezdése szerint nemzeti vagyongba tartozik többek között:

*„a) az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,
b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,*

c) az állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,

d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít,

...

Az Alaptörvénnyel összhangban az Nvtv. 7. § (1) bekezdése kimondja, hogy a nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni, míg a 10. § (1) bekezdése értelmében a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. A nyilvántartási adatok – a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat kivételével – nyilvánosak.

Összefoglalva: tekintettel arra, hogy a Balatoni Hajózási Zrt. 100%-ban 22 balatoni önkormányzat tulajdonában áll, így a vagyonára vonatkozó minden adat közérdekű adatnak minősül.

A fentiekből az is egyértelműen levezethető, hogy 2012. január 1-től indifferens, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaság közfeladatot lát-e el, ahogyan azt a 2010. január 1-je és 2010. augusztus 15-e között hatályban volt régi államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 100/K. §-ának (6) bekezdése „vélemezte”.

Nem minden közérdekű adat nyilvános azonban. A nyilvánosság alóli kivételt általában a dokumentumnak az a része jelentheti, amely üzleti titoknak minősül, vagy amely a szerzői jogi törvény alapján szerzői jogi védelem alatt áll. A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmet továbbá olyan információk esetében tagadhatja meg jogszerűen az adatkezelő, amely törvény szerint nem nyilvános, így példának okáért a minősített adatok, valamint a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok tekintetében.

A nyilvánosság tehát az alábbi okok miatt korlátozható:

- az üzleti titoknak minősülő adatok tekintetében a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályai szerint /Ptk. 81. § (2)-(4)/;
- a minősített adatok vonatkozásában a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény szabályai szerint;
- a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok tekintetében pedig az Infotv. szabályai szerint /27. § (5)-(7)/;
- szerzői jogi védelem alatt áll továbbá a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében – függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása.

A Ptk. 81. §-ának (3) bekezdése értelmében nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Míg a Ptk. 81. §-ának (4) bekezdése az adatszolgáltatási kötelezettséget kiterjeszti mindazokra, akik az állammal, önkormányzatokkal üzleti kapcsolatba kerülnek: az, aki az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesít, kérésre

köteles a jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatokra vonatkozóan tájékoztatást adni. A felvilágosítás oly módon is történhet, hogy az adatokat a honlapon vagy a hirdetményi lapban teszik közzé. A felvilágosítás megtagadása esetén, vagy ha a felvilágosítást kérő szerint a tájékoztatás nem kielégítő, a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

A fentiek értelmében tehát azok a gazdálkodó szervezetek és magánszemélyek, amelyek az állammal, az önkormányzatokkal bármiféle üzleti kapcsolatba kerülnek, kötelesek gazdasági tevékenységük adatainak nyilvánosságra kerülését eltűrni, mégpedig olyan mértékig, hogy a közvagyonnal való gazdálkodás, a közpénzek felhasználása ellenőrizhető legyen. Vagyis az állami, önkormányzati szervekkel, közfeladatot ellátó szervekkel kötött szerződés mindazon adatai nyilvánosak, melyek titokban maradásához az érintettnek nem fűződik jogszerű érdeke. E nyilvános adatkörbe tartozik például a szerződéses összeg, a szerződés tárgya, tartalma, a szerződéses feltételek, az elszámolásra, a szerződés teljesítésére vonatkozó adatok. Ezek azonban csak annyiban lehetnek nyilvánosak, amennyiben nem eredményezik a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre vonatkozó adatokhoz való hozzáférést.

Álláspontom szerint egy 2011. év elején megkötött ingatlan adásvételi szerződés nyilvánossága nem korlátozható a fent említett okokra tekintettel, így a szerződés nyilvános közérdekű adatnak minősül, abból kizárólag a szerződő magánszemélyek olyan személyes adatai takarhatóak ki (pl. lakcíme, anyja neve, adószáma, bankszámlaszáma), amelyek nyilvánossá tétele nem feltétele a Zrt. gazdálkodása ellenőrzésének, azaz nem minősülnek közérdekből nyilvános adatnak. /Infotv. 3. § 5.-6. pont/. A fentiek alapján véleményem szerint az is nyilvános közérdekű adat, hogy valóban a legmagasabb ajánlatot tevő versenyző nyert-e, hiszen ez is a nemzeti vagyona vonatkozó adat.

A közérdekű adat megismerése iránti igényét az Infotv. 21. címében meghatározottak szerint köteles a Zrt. teljesíteni. Tájékoztatom, hogy az adatigénylésre, ha az adatokat most igényli, a jelenleg hatályban lévő, azaz a fent részletezett jogszabályok vonatkoznak. Amennyiben a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igényét elutasítja a Zrt., vagy arra nem a törvényben meghatározott határidőn belül válaszol, Ön az Infotv. 31. §-a alapján bírósághoz fordulhat. A bíróság az ügyben soron kívül jár el. A megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokainak megalapozottságát a Zrt. köteles bizonyítani. A perbe a Hatóság az Ön pernyertessége érdekében beavatkozhat.

A személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülését érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2012. április 6.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök